

Иван И. Илиев

Институт за литература
при Българската академия на науките
София, България

ЛЕКСЕМАТА ДЪГА В СТАРОБЪЛГАРСКАТА ПРЕВОДНА ЛИТЕРАТУРА

(Резюме)

В статията се анализира лексемата дѣга, която превежда както грц. τόξον ('лък', 'дѣга', 'арка'), така и ἰρις ('дѣга'). Наред с това обикновено значение, думата превежда грц. εἶρε ('бодърстващ') и се отнася до образ на ангел, принадлежащ към небесната йерархия. Този превод е налице в *Тълкуванието* на Книга на пророк Даниил от св. Иполит Римски, който се приема, че е направен в България през X в. и се свързва с Преславското книжовно средище. Преводът представлява обща грешка, дължаща се на гръцкия оригинал, отразена във всички достигнали до нас преписи на *Тълкуванието*. Той показва спецификата на разбирането на първообраза от страна на старобългарския преводач, който се е стремил да избягва гърцизмите и да използва български лексеми; той също така свидетелства за единен превод на текста.

Ключови думи: Иполит Римски, книгата на пророк Даниил, старобългарски език, Преславски книжовен център, лексикология, лексикография

✉ Иван И. Илиев
ian_ilye@abv.bg

Публикувано: 15 юли 2015